

17/MV/M-2023-06

Booklet Series

Candidate's Roll Number

--	--	--	--	--	--

A

Serial No.

Question Booklet

GENERAL STUDIES AND PERSIAN

Paper—3

Time Allowed : 2 Hours

Maximum Marks : 120

Read the following instructions carefully before you begin to answer the questions.

IMPORTANT INSTRUCTIONS

1. This Question Booklet is divided into two Parts—Part-I and Part-II. Part-I contains questions of **GENERAL STUDIES** and Part-II contains questions of **PERSIAN**.
2. **Part-I** consists of Question Nos. **1 to 40** (the questions and their responses are printed in English and Hindi versions both) and **Part-II** consists of Question Nos. **41 to 120**.
3. Attempt questions from Part-I and Part-II.
4. **All** questions carry equal marks.
5. **Immediately after commencement of the examination, you should check up your Question Booklet and ensure that the Question Booklet Series is printed on the top right-hand corner of the Booklet. Please check that the Booklet contains 32 printed pages including four pages (Page Nos. 28 to 31) for Rough Work and no page or question is missing or unprinted or torn or repeated. If you find any defect in this Booklet, get it replaced immediately by a complete Booklet of the same series.**
6. You must write your Roll Number in the space provided on the top of this page. Do not write anything else on the Question Booklet.
7. An Answer Sheet will be supplied to you separately by the Invigilator to mark the answers. **You must write your Name, Roll No., Question Booklet Series and other particulars in the space provided on Page-1 of the Answer Sheet provided, failing which your Answer Sheet will not be evaluated.**
8. You should encode your **Roll Number** and the **Question Booklet Series A, B, C or D** as it is printed on the top right-hand corner of the Question Booklet with Black/Blue ink ballpoint pen in the space provided on **Page-2** of your Answer Sheet. **If you do not encode or fail to encode the correct series of your Question Booklet, your Answer Sheet will not be evaluated correctly.**
9. Each question comprises of **five** responses—(A), (B), (C), (D) and (E). You are to select **ONLY ONE** correct response and mark it in your Answer Sheet. Your total marks will depend on the number of correct responses marked by you in the Answer Sheet.
10. In the Answer Sheet, there are **five** circles—(A), (B), (C), (D) and (E) against each question. To answer the questions, you are to mark with Black/Blue ink ballpoint pen **ONLY ONE** circle of your choice for each question. Select only one response for each question and mark it in your Answer Sheet. If you mark more than one answer for one question, the answer will be treated as wrong. **Use Black/Blue ink ballpoint pen only to mark the answer in the Answer Sheet. Any erasure or change is not allowed.**
11. For each question for which a wrong answer has been given by the candidates, **one-fourth** of the marks assigned to that question will be deducted as penalty.
12. You should not remove or tear off any sheet from the Question Booklet. You are not allowed to take this Question Booklet and the Answer Sheet out of the Examination Hall during the examination. **After the examination has concluded, you must hand over your Answer Sheet to the Invigilator.** Thereafter, you are permitted to take away the Question Booklet with you.
13. Failure to comply with any of the above instructions will render you liable to such action or penalty as the Commission may decide at their discretion.
14. Candidates must assure before leaving the Examination Hall that their Answer Sheets will be kept in Self Adhesive LDPE Bag and completely packed/sealed in their presence.

ध्यान दें : अनुदेशों का हिन्दी रूपान्तर इस पुस्तिका के अन्तिम पृष्ठ पर छपा है।

PART—I
(GENERAL STUDIES)

1. 10 years ago the ratio of ages of Ramesh and Rajeev was 1 : 3. 5 years hence this ratio will become 2 : 3. What is the ratio of their ages at present?
(A) 2 : 5
(B) 3 : 5
(C) 1 : 2
(D) More than one of the above
(E) None of the above
2. If I walk with a speed of 5 km per hour from my house to the station, my train would have left the station 7 minutes before my arrival. But, if I walk with a speed of 6 km per hour, I will reach the station 5 minutes before the departure of my train. Accordingly, what is the distance between my house and the station?
(A) 7 km
(B) 6.5 km
(C) 6 km
(D) More than one of the above
(E) None of the above
3. The average monthly income of P and Q is ₹ 5,050. The average monthly income of Q and R is ₹ 6,250 and the average monthly income of P and R is ₹ 5,200. The monthly income of P is
(A) ₹ 3,500
(B) ₹ 4,050
(C) ₹ 4,000
(D) More than one of the above
(E) None of the above
4. If 30% of P is added to 40% of Q , it becomes 80% of Q . Accordingly, what is the percentage of Q with respect to P ?
(A) 40%
(B) 50%
(C) 75%
(D) More than one of the above
(E) None of the above
5. A sum of money is to be distributed among A, B, C, D in the proportion of 5 : 2 : 4 : 3. If C gets ₹ 1,000 more than D , what is B 's share?
(A) ₹ 500
(B) ₹ 1,500
(C) ₹ 2,000
(D) More than one of the above
(E) None of the above

PART—I

(GENERAL STUDIES)

1. 10 वर्ष पूर्व रमेश एवं राजीव की आयु का अनुपात 1 : 3 था। अब से 5 वर्ष पश्चात् यह अनुपात 2 : 3 हो जायेगा। वर्तमान में उनकी आयु का अनुपात क्या है?
- (A) 2 : 5
(B) 3 : 5
(C) 1 : 2
(D) उपर्युक्त में से एक से अधिक
(E) उपर्युक्त में से कोई नहीं
2. यदि मैं अपने घर से 5 कि० मी० प्रति घंटा की गति से स्टेशन के लिए चलता हूँ, तो मेरी गाड़ी मेरे स्टेशन पहुँचने से 7 मिनट पहले छूट चुकी होती है। किन्तु यदि मैं 6 कि० मी० प्रति घंटा की गति से चलता हूँ, तो मैं स्टेशन पर गाड़ी के छूटने से 5 मिनट पहले पहुँच जाता हूँ। तदनुसार, मेरे घर और स्टेशन के बीच की दूरी क्या है?
- (A) 7 कि० मी०
(B) 6.5 कि० मी०
(C) 6 कि० मी०
(D) उपर्युक्त में से एक से अधिक
(E) उपर्युक्त में से कोई नहीं
3. P और Q की औसत मासिक आय ₹ 5,050 है। Q और R की औसत मासिक आय ₹ 6,250 है तथा P और R की औसत मासिक आय ₹ 5,200 है। P की मासिक आय है
- (A) ₹ 3,500
(B) ₹ 4,050
(C) ₹ 4,000
(D) उपर्युक्त में से एक से अधिक
(E) उपर्युक्त में से कोई नहीं
4. यदि P का 30%, Q के 40% में जोड़ दिया जाय, तो वह Q का 80% हो जाता है। तदनुसार Q , P का कितना प्रतिशत है?
- (A) 40%
(B) 50%
(C) 75%
(D) उपर्युक्त में से एक से अधिक
(E) उपर्युक्त में से कोई नहीं
5. A , B , C , D के बीच 5 : 2 : 4 : 3 के अनुपात में धन का वितरण किया जाना है। यदि C को D से ₹ 1,000 अधिक मिलते हैं, तो B का हिस्सा क्या है?
- (A) ₹ 500
(B) ₹ 1,500
(C) ₹ 2,000
(D) उपर्युक्त में से एक से अधिक
(E) उपर्युक्त में से कोई नहीं

6. A shopkeeper gives a discount of 5% on the selling price of a watch. If he gives a discount of 6%, he will earn a profit which is ₹ 15 less than the before. Accordingly, what is the marked selling price of that watch?
- (A) ₹ 1,400
 (B) ₹ 1,500
 (C) ₹ 1,800
 (D) More than one of the above
 (E) None of the above
7. Three numbers are in the ratio 3 : 4 : 5. The total of the largest and the smallest numbers is equal to the other number plus 52. Accordingly, which is the smallest number?
- (A) 27
 (B) 39
 (C) 52
 (D) More than one of the above
 (E) None of the above
8. If $2^{2n-1} = \frac{1}{8^{n-3}}$, then the value of n is
- (A) 3
 (B) 2
 (C) - 2
 (D) More than one of the above
 (E) None of the above
9. Which of the following photo-electric devices is the most suitable for digital applications?
- (A) Photo-voltaic cell
 (B) Photo-emissive cell
 (C) Photo-diode
 (D) More than one of the above
 (E) None of the above
10. The critical mass of a fissionable material is
- (A) one kilogram equivalent
 (B) the minimum mass needed for chain reaction
 (C) the rest mass equivalent to 10^{10} joules
 (D) More than one of the above
 (E) None of the above
11. Which of the following gases is used to force the ripening of fruits?
- (A) Ethane
 (B) Ethylene
 (C) Methylene
 (D) More than one of the above
 (E) None of the above
12. Which one of the following has zero octane number?
- (A) Iso-octane
 (B) Neo-octane
 (C) n -octane
 (D) More than one of the above
 (E) None of the above

6. एक दुकानदार एक घड़ी बेचते समय बिक्री मूल्य पर 5% छूट देता है। यदि वह उस पर 6% छूट दे देता है, तो उसे पहले से ₹ 15 कम का लाभ मिलेगा। तदनुसार, उस घड़ी का अंकित बिक्री मूल्य क्या है?
- (A) ₹ 1,400
(B) ₹ 1,500
(C) ₹ 1,800
(D) उपर्युक्त में से एक से अधिक
(E) उपर्युक्त में से कोई नहीं
7. तीन संख्याएँ 3 : 4 : 5 के अनुपात में हैं। उनमें सबसे बड़ी एवं सबसे छोटी संख्याओं का योग, दूसरी संख्या तथा 52 के योग के बराबर है। तदनुसार, सबसे छोटी संख्या कौन-सी है?
- (A) 27
(B) 39
(C) 52
(D) उपर्युक्त में से एक से अधिक
(E) उपर्युक्त में से कोई नहीं
8. यदि $2^{2n-1} = \frac{1}{8^{n-3}}$, तो n का मान है
- (A) 3
(B) 2
(C) -2
(D) उपर्युक्त में से एक से अधिक
(E) उपर्युक्त में से कोई नहीं
9. निम्नलिखित में से कौन-सा फोटो-इलेक्ट्रिक उपकरण डिजिटल अनुप्रयोगों के लिए सबसे उपयुक्त है?
- (A) फोटो-वोल्टिक सेल
(B) फोटो-उत्सर्जक सेल
(C) फोटो-डायोड
(D) उपर्युक्त में से एक से अधिक
(E) उपर्युक्त में से कोई नहीं
10. किसी विखण्डनीय द्रव्य का क्रान्तिक द्रव्यमान होगा
- (A) एक किलोग्राम समतुल्य
(B) श्रृंखला अभिक्रिया हेतु आवश्यक न्यूनतम द्रव्यमान
(C) 10^{10} जूल के समतुल्य विराम द्रव्यमान
(D) उपर्युक्त में से एक से अधिक
(E) उपर्युक्त में से कोई नहीं
11. फलों को जबरदस्ती पकाने के लिए निम्नलिखित में से किस गैस का उपयोग किया जाता है?
- (A) ईथेन
(B) एथिलीन
(C) मेथिलीन
(D) उपर्युक्त में से एक से अधिक
(E) उपर्युक्त में से कोई नहीं
12. निम्नलिखित में से किसकी ऑक्टेन संख्या शून्य है?
- (A) आइसो-ऑक्टेन
(B) निओ-ऑक्टेन
(C) n -ऑक्टेन
(D) उपर्युक्त में से एक से अधिक
(E) उपर्युक्त में से कोई नहीं

13. The edible part of Litchis is
(A) aril
(B) thalamus
(C) seed coat
(D) More than one of the above
(E) None of the above
14. The physical process involved in the release of molecular oxygen from leaves is
(A) diffusion
(B) transpiration
(C) osmosis
(D) More than one of the above
(E) None of the above
15. The process of finding the relative location of genes on a chromosome is called
(A) genome walking
(B) chromosome walking
(C) gene mapping
(D) More than one of the above
(E) None of the above
16. Spore mother cell in bryophytes is
(A) haploid
(B) diploid
(C) triploid
(D) More than one of the above
(E) None of the above
17. In which year was NGT (National Green Tribunal) for protection of environment and forest established by the Government of India?
(A) 2010
(B) 2011
(C) 2012
(D) More than one of the above
(E) None of the above
18. Which city of India started first under-water metro?
(A) Kochi
(B) Visakhapatnam
(C) Bengaluru
(D) More than one of the above
(E) None of the above
19. Under India's G20 Presidency, where was the Tourism Working Group Meeting held?
(A) Patna (Bihar)
(B) Srinagar (Jammu and Kashmir)
(C) Ramnagar (Uttarakhand)
(D) More than one of the above
(E) None of the above
20. Who among the following got the Silver Medal in the National Under-17 Girls Wrestling Championship?
(A) Liza Tomar
(B) Nirjala
(C) Pushpa Yadav
(D) More than one of the above
(E) None of the above

13. लीची का खाद्य भाग है
 (A) एरिल
 (B) थैलेमस
 (C) बीज कोट
 (D) उपर्युक्त में से एक से अधिक
 (E) उपर्युक्त में से कोई नहीं
14. आणविक ऑक्सीजन का पत्तियों से निकलना कौन-सी भौतिक क्रिया है?
 (A) विसरण
 (B) वाष्पोत्सर्जन
 (C) परासरण
 (D) उपर्युक्त में से एक से अधिक
 (E) उपर्युक्त में से कोई नहीं
15. किसी गुणसूत्र पर जीनों की आपेक्षिक स्थिति ज्ञात करने की प्रक्रिया कहलाती है
 (A) जीनोम का चलना
 (B) गुणसूत्र का चलना
 (C) जीन मानचित्रण
 (D) उपर्युक्त में से एक से अधिक
 (E) उपर्युक्त में से कोई नहीं
16. ब्रायोफाइट में बीजाणु मातृ कोशिका होती है
 (A) अगुणित
 (B) द्विगुणित
 (C) त्रिगुणित
 (D) उपर्युक्त में से एक से अधिक
 (E) उपर्युक्त में से कोई नहीं
17. भारत सरकार द्वारा पर्यावरण और वन की सुरक्षा के लिए किस वर्ष NGT (नैशनल ग्रीन ट्रिब्यूनल) की स्थापना की गई थी?
 (A) 2010
 (B) 2011
 (C) 2012
 (D) उपर्युक्त में से एक से अधिक
 (E) उपर्युक्त में से कोई नहीं
18. भारत के किस शहर ने सबसे पहले पानी के नीचे मेट्रो की शुरुआत की?
 (A) कोच्चि
 (B) विशाखापत्तनम
 (C) बेंगलुरु
 (D) उपर्युक्त में से एक से अधिक
 (E) उपर्युक्त में से कोई नहीं
19. भारत की G20 अध्यक्षता में पर्यटन कार्यसमूह की बैठक कहाँ हुई थी?
 (A) पटना (बिहार)
 (B) श्रीनगर (जम्मू और कश्मीर)
 (C) रामनगर (उत्तराखंड)
 (D) उपर्युक्त में से एक से अधिक
 (E) उपर्युक्त में से कोई नहीं
20. इनमें से किसने राष्ट्रीय अंडर-17 बालिका कुश्ती चैम्पीयनशिप में रजत पदक प्राप्त किया?
 (A) लीजा तोमर
 (B) निर्जला
 (C) पुष्पा यादव
 (D) उपर्युक्त में से एक से अधिक
 (E) उपर्युक्त में से कोई नहीं

21. Who won the International Booker Prize, 2022 for the novel, *Tomb of Sand*?

- (A) Geetanjali Shree and Daisy Rockwell
- (B) David Diop and Anna Moschovakis
- (C) Marilyn Booth and Jokha Alharthi
- (D) More than one of the above
- (E) None of the above

22. Who was the Chief Guest on India's 74th Republic Day?

- (A) Mohammed bin Salman
- (B) Abdel Fattah El-Sisi
- (C) Sheikh Mohammed bin Rashid Al Maktoum
- (D) More than one of the above
- (E) None of the above

23. In which district of Bihar, the first floating solar power plant has been built?

- (A) Darbhanga
- (B) West Champaran
- (C) Madhubani
- (D) More than one of the above
- (E) None of the above

24. Which of the following has got GI Tag in Bihar?

- (A) Maghai Paan
- (B) Basmati Rice
- (C) Chanderi Saree
- (D) More than one of the above
- (E) None of the above

25. Match List-I with List-II :

List-I

List-II

a. Char	1. Punjab plain
b. Kankar	2. Delta
c. Kayal	3. Bangar
d. Mand	4. Coastal plain

Select the correct answer using the codes given below.

(A) a b c d
 1 4 2 3

(B) a b c d
 2 3 4 1

(C) a b c d
 3 1 4 2

(D) More than one of the above

(E) None of the above

26. Which of the following tributaries does **not** join Brahmaputra river from north?

(A) Subansiri

(B) Belsiri

(C) Manas

(D) More than one of the above

(E) None of the above

21. उपन्यास *टॉम्ब ऑफ सैंड* के लिए अन्तर्राष्ट्रीय बुकर पुरस्कार, 2022 किसने जीता?

- (A) गीतांजलि श्री और डेज़ी रॉकवेल
- (B) डेविड डिओप और अन्ना मोस्कोवाकिस
- (C) मैरीलिन बूथ और जोखा अल्हार्थी
- (D) उपर्युक्त में से एक से अधिक
- (E) उपर्युक्त में से कोई नहीं

22. भारत के 74वें गणतंत्र दिवस पर कौन मुख्य अतिथि थे?

- (A) मोहम्मद बिन सलमान
- (B) अब्देल फतह अल-सिसी
- (C) शेख मोहम्मद बिन राशिद अल मकतूम
- (D) उपर्युक्त में से एक से अधिक
- (E) उपर्युक्त में से कोई नहीं

23. बिहार के किस ज़िले में प्रथम तैरता हुआ सोलर ऊर्जा संयंत्र बनाया गया है?

- (A) दरभंगा
- (B) पश्चिम चम्पारण
- (C) मधुबनी
- (D) उपर्युक्त में से एक से अधिक
- (E) उपर्युक्त में से कोई नहीं

24. बिहार में निम्नलिखित में से किसे GI टैग मिला है?

- (A) मगही पान
- (B) बासमती चावल
- (C) चंदेरी साड़ी
- (D) उपर्युक्त में से एक से अधिक
- (E) उपर्युक्त में से कोई नहीं

25. सूची-I को सूची-II से सुमेलित कीजिए :

सूची-I

सूची-II

a. चार	1. पंजाब का मैदान
b. कंकर	2. डेल्टा
c. कायल	3. बांगर
d. मांड	4. तटीय मैदान

नीचे दिए गए कूट का प्रयोग कर सही उत्तर चुनिए।

(A) a b c d
1 4 2 3

(B) a b c d
2 3 4 1

(C) a b c d
3 1 4 2

(D) उपर्युक्त में से एक से अधिक

(E) उपर्युक्त में से कोई नहीं

26. निम्नलिखित में से कौन-सी सहायक नदी ब्रह्मपुत्र से उत्तर दिशा से नहीं मिलती है?

(A) सुबनसिरी

(B) बेलसिरी

(C) मानस

(D) उपर्युक्त में से एक से अधिक

(E) उपर्युक्त में से कोई नहीं

27. Likhapani glacier is located in which State of India?

- (A) Arunachal Pradesh
- (B) Himachal Pradesh
- (C) Sikkim
- (D) More than one of the above
- (E) None of the above

28. Magadha and Anga plains are parts of

- (A) upper Ganga plain
- (B) middle Ganga plain
- (C) lower Ganga plain
- (D) More than one of the above
- (E) None of the above

29. Which of the following pairs of waterfalls and rivers is **not** correctly matched?

- (A) Jog—Sharavati
- (B) Kapildhara—Kaveri
- (C) Dhuandhar—Godavari
- (D) More than one of the above
- (E) None of the above

30. Arrange the following seaports of India from north to south :

1. Kakinada
2. Machilipatnam
3. Nagapattinam
4. Visakhapatnam

Select the correct answer using the codes given below.

- (A) 1, 2, 3, 4
- (B) 4, 1, 2, 3
- (C) 1, 3, 2, 4
- (D) More than one of the above
- (E) None of the above

31. The Agreement of Kosi Irrigation and Hydroelectricity Plan in 1954 was signed between which two countries?

- (A) India and Bangladesh
- (B) India and China
- (C) India and Nepal
- (D) More than one of the above
- (E) None of the above

32. In which climatic division does Bihar fall as per R. L. Singh's classification scheme?

- (A) Humid south-east
- (B) Subhumid transitional
- (C) Subhumid continental
- (D) More than one of the above
- (E) None of the above

27. लिखापानी हिमनद भारत के निम्नलिखित में से किस राज्य में स्थित है?

- (A) अरुणाचल प्रदेश
- (B) हिमाचल प्रदेश
- (C) सिक्किम
- (D) उपर्युक्त में से एक से अधिक
- (E) उपर्युक्त में से कोई नहीं

28. मगध एवं अंग का मैदान किसके हिस्से हैं?

- (A) ऊपरी गंगा का मैदान
- (B) मध्य गंगा का मैदान
- (C) निम्न गंगा का मैदान
- (D) उपर्युक्त में से एक से अधिक
- (E) उपर्युक्त में से कोई नहीं

29. जलप्रपात और नदी के निम्नलिखित जोड़ों में से कौन-सा जोड़ा सही सुमेलित नहीं है?

- (A) जोग—शरावती
- (B) कपिलधारा—कावेरी
- (C) धुआँधार—गोदावरी
- (D) उपर्युक्त में से एक से अधिक
- (E) उपर्युक्त में से कोई नहीं

30. भारत के निम्नलिखित बंदरगाहों को उत्तर से दक्षिण दिशा में व्यवस्थित कीजिए :

- 1. काकीनाड़ा
- 2. मछलीपट्टनम
- 3. नागपट्टिनम
- 4. विशाखापत्तनम

नीचे दिए गए कूट का प्रयोग कर सही उत्तर चुनिए।

- (A) 1, 2, 3, 4
- (B) 4, 1, 2, 3
- (C) 1, 3, 2, 4
- (D) उपर्युक्त में से एक से अधिक
- (E) उपर्युक्त में से कोई नहीं

31. 1954 में किन दो देशों के बीच कोसी सिंचाई एवं जलविद्युत् परियोजना समझौता हस्ताक्षरित हुआ था?

- (A) भारतवर्ष और बांग्लादेश
- (B) भारतवर्ष और चीन
- (C) भारतवर्ष और नेपाल
- (D) उपर्युक्त में से एक से अधिक
- (E) उपर्युक्त में से कोई नहीं

32. आर० एल० सिंह के वर्गीकरण स्कीम के अनुसार, बिहार किस प्रकार के जलवायु प्रदेश में आता है?

- (A) आर्द्र दक्षिण-पूर्व
- (B) उपार्द्र संक्रमणकालीन
- (C) उपार्द्र महाद्वीपीय
- (D) उपर्युक्त में से एक से अधिक
- (E) उपर्युक्त में से कोई नहीं

- 33.** In which Session of the Indian National Congress was the resolution of 'Purna Swaraj' adopted?
- (A) Kanpur Session, 1925
 (B) Lahore Session, 1929
 (C) Karachi Session, 1931
 (D) More than one of the above
 (E) None of the above
- 34.** What was an initial objective of 'Kuka Movement' in Punjab?
- (A) To purify the Sikh religion
 (B) To gain political power in Punjab
 (C) Organization of peasant movement
 (D) More than one of the above
 (E) None of the above
- 35.** Who described the Revolt of 1857 as the 'First Indian War of Independence'?
- (A) V. D. Savarkar
 (B) Bal Gangadhar Tilak
 (C) Bipin Chandra Pal
 (D) More than one of the above
 (E) None of the above
- 36.** Where was the first instance of organized non-cooperation in the history of Indian peasantry held?
- (A) Bihar and Bengal
 (B) Madras Presidency
 (C) Punjab Province
 (D) More than one of the above
 (E) None of the above
- 37.** Which portfolio did Dr. Rajendra Prasad hold during the Interim Government of 1946?
- (A) Defence
 (B) Home
 (C) Food and Agriculture
 (D) More than one of the above
 (E) None of the above
- 38.** Who among the following particularly urged Gandhiji to visit Champaran to witness the miseries of the Ryots?
- (A) Brijkishore Prasad
 (B) Rajkumar Shukla
 (C) Sukhram Ganesh
 (D) More than one of the above
 (E) None of the above
- 39.** The 'Day of Deliverance' was observed by the Muslim League on which date?
- (A) 22nd December, 1939
 (B) 17th October, 1939
 (C) 22nd December, 1940
 (D) More than one of the above
 (E) None of the above
- 40.** Who laid the foundation stone of National College and Bihar Vidyapeeth?
- (A) Dr. Rajendra Prasad
 (B) Maulana Abdul Bari
 (C) Mahatma Gandhi
 (D) More than one of the above
 (E) None of the above

33. भारतीय राष्ट्रीय कांग्रेस के किस अधिवेशन में 'पूर्ण स्वराज' का सिद्धान्त गृहीत हुआ था?
- (A) कानपुर अधिवेशन, 1925
(B) लाहौर अधिवेशन, 1929
(C) कराची अधिवेशन, 1931
(D) उपर्युक्त में से एक से अधिक
(E) उपर्युक्त में से कोई नहीं
34. पंजाब में 'कूका आन्दोलन' का प्रारम्भिक उद्देश्य क्या था?
- (A) सिक्ख धर्म को परिष्कृत करना
(B) पंजाब में राजनीतिक शक्ति प्राप्त करना
(C) कृषक आन्दोलन का संगठन
(D) उपर्युक्त में से एक से अधिक
(E) उपर्युक्त में से कोई नहीं
35. 1857 के विद्रोह को किसके द्वारा 'प्रथम भारतीय स्वतंत्रता संग्राम' के रूप में वर्णित किया गया था?
- (A) वी० डी० सावरकर
(B) बाल गंगाधर तिलक
(C) बिपिन चन्द्र पाल
(D) उपर्युक्त में से एक से अधिक
(E) उपर्युक्त में से कोई नहीं
36. भारतीय किसानों के इतिहास में संगठित असहयोग का प्रथम उदाहरण कहाँ घटित हुआ था?
- (A) बिहार और बंगाल
(B) मद्रास प्रेसीडेंसी
(C) पंजाब प्रॉविन्स
(D) उपर्युक्त में से एक से अधिक
(E) उपर्युक्त में से कोई नहीं
37. वर्ष 1946 में बनी अन्तरिम सरकार में डॉ० राजेन्द्र प्रसाद के पास कौन-सा विभाग था?
- (A) रक्षा
(B) गृह
(C) खाद्य एवं कृषि
(D) उपर्युक्त में से एक से अधिक
(E) उपर्युक्त में से कोई नहीं
38. गाँधीजी को विशेष रूप से चम्पारण आने और वहाँ के कृषकों की दयनीय स्थिति को देखने हेतु किसने अनुग्रह किया था?
- (A) बृजकिशोर प्रसाद
(B) राजकुमार शुक्ल
(C) सुखराम गणेश
(D) उपर्युक्त में से एक से अधिक
(E) उपर्युक्त में से कोई नहीं
39. मुस्लिम लीग द्वारा किस तिथि को 'मुक्ति दिवस' मनाया गया था?
- (A) 22 दिसम्बर, 1939
(B) 17 अक्तूबर, 1939
(C) 22 दिसम्बर, 1940
(D) उपर्युक्त में से एक से अधिक
(E) उपर्युक्त में से कोई नहीं
40. नेशनल कॉलेज और बिहार विद्यापीठ का शिलान्यास किसने किया था?
- (A) डॉ० राजेन्द्र प्रसाद
(B) मौलाना अब्दुल बारी
(C) महात्मा गाँधी
(D) उपर्युक्त में से एक से अधिक
(E) उपर्युक्त में से कोई नहीं

PART-II
(PERSIAN)

42- هدایات: متن زیر را با دقت بخوانید و از سوال نمبر 41 تا 65 جواب بدهید:

- (A) در جلو سمت راست
(B) در جلو سمت چپ
(C) در عقب سمت راست
(D) بیش از یکی از موارد فوق
(E) هیچ يك از موارد فوق

اقتباس-I

”ماشین من چهار در دارد. دو در در قسمت جلو و دو در در قسمت عقب. در جلو، سمت چپ، مخصوص راننده است. دو تا در عقب و در جلو سمت راست، مخصوص مسافر هستند. سپر جلو جلوتر از چراغها و سپر عقب، عقب تر از صندوق عقب است. شیشه جلو روبروی راننده و شیشه عقب پشت سر اوست. دنده در طرف راست راننده است و ترمز دستی در طرف چپ او. گاز، کلاچ و ترمز زیر پای راننده هستند. يك چراغ کوچک بالای سر راننده است. بعضی از ماشینها فقط دو در دارند. یکی مخصوص راننده و یکی برای مسافر. بعضی از اتوبوسها سه در دارند. دو تا در قسمت جلو و یکی در قسمت عقب. شیشه های جلو و عقب ثابت هستند ولی شیشه های دو طرف، بالا و پایین می روند. وقتی که شیشه پایین است هوا از بیرون به داخل ماشین می آید. و وقتی که شیشه بالاست پنجره بسته است.“

43- ترمز دستی کدام طرف است؟

- (A) ترمز دستی زیر پای چپ
(B) ترمز دستی در طرف راست
(C) ترمز دستی در طرف چپ
(D) بیش از یکی از موارد فوق
(E) هیچ يك از موارد فوق

44- پشت سر راننده چیست؟

- (A) شیشه عقب
(B) سپر
(C) ترمز دستی
(D) بیش از یکی از موارد فوق
(E) هیچ يك از موارد فوق

45- بالای سر راننده چیست؟

- (A) ترمز
(B) دنده
(C) کلاچ
(D) بیش از یکی از موارد فوق
(E) هیچ يك از موارد فوق

41- ماشین شما چند تا در دارد؟

- (A) چهار
(B) دو
(C) سه
(D) بیش از یکی از موارد فوق
(E) هیچ يك از موارد فوق

اقتباس-II

” هفت صد سال پیش ، دانش آموزی به نام مشرف الدین در شیراز زندگی می کرد. او هر وقت که از درس و مطالعه فراغت می یافت ، بگشت و تماشا در گردش گاههای اطراف شیراز می پرداخت. او پس از تحصیلات در شیراز ، برای کسب دانش بیشتر به بغداد رفت. سالیان دراز به جهانگردی پرداخت و بسیار سفر کرد. همه او را بنام سعدی می شناختند. سعدی بنچاه ساله بود که کتاب گلستان را نوشت. گلستان کتابی است به نثر آمیخته به نظم. گلستان حکایتها دارد. کتاب دیگر سعدی بوستان است که سراسر آن به نظم است .

46. مشرف الدین به گردش گاههای اطرف — می پرداخت.

(A) تهران

(B) شیراز

(C) کرمان

(D) بیش از یکی از موارد فوق

(E) هیچ يك از موارد فوق

47. برای کسب دانش بیشتر به — رفت.

(A) استانبول

(B) تهران

(C) بغداد

(D) بیش از یکی از موارد فوق

(E) هیچ يك از موارد فوق

48. سالیان دراز به — پرداخت.

(A) دانش آموزی

(B) شناوری

(C) کتب بینی

(D) بیش از یکی از موارد فوق

(E) هیچ يك از موارد فوق

49. همه او را به نام — می شناختند.

(A) سعدی

(B) حافظ

(C) خواجه

(D) بیش از یکی از موارد فوق

(E) هیچ يك از موارد فوق

50. سعدی در چه سن کتاب گلستان را نوشت.

(A) سی و پنج

(B) چهل

(C) چهل و پنج

(D) بیش از یکی از موارد فوق

(E) هیچ يك از موارد فوق

اقتباس-III

53- حسین از چه سالگی درس خواندن شروع کرد

- (A) پنج
- (B) شش
- (C) هفت
- (D) بیش از یکی از موارد فوق
- (E) هیچ يك از موارد فوق

54- حسین چه چیز را بیشتر دوست داشت

- (A) بازی
- (B) شناوری
- (C) کتاب
- (D) بیش از یکی از موارد فوق
- (E) هیچ يك از موارد فوق

55- او برای خود چه چیز درست کرد

- (A) خانه
- (B) کتابخانه
- (C) آشپزخانه
- (D) بیش از یکی از موارد فوق
- (E) هیچ يك از موارد فوق

”در حدود هزار سال پیش در یکی از شهرهای ایران پسری به دنیا آمد. مادرش نام او را حسین گذاشت. حسین از پنج سالگی شروع به درس خواندن کرد. با علاقه بسیار درس خواند. کتاب را بیش از هر چیز دوست می داشت. بتدریج برای خود کتابخانه کوچکی درست کرد. هر جا که کتاب تازه ای می دید، می خرید و آن را با دقت می خواند. حسین در هیجده سالگی طبیب ماهری شد و به معالجه بیماران پرداخت. در این موقع به او ابوعلی سینا می گفتند.“

51- در حدود هزار سال پیش در چه کشور پسری بدنیا آمد؟

- (A) هندوستان
- (B) ایران
- (C) عراق
- (D) بیش از یکی از موارد فوق
- (E) هیچ يك از موارد فوق

52- مادرش چه نام گذاشت

- (A) علی
- (B) حسن
- (C) حسین
- (D) بیش از یکی از موارد فوق
- (E) هیچ يك از موارد فوق

اقتباس-IV

” پدر زن حمید يك مغازهٔ سبزی فروشی دارد. مغازه اش در خیابان کارگر است. جلو مغازه يك پياده رو باریک است. چند تا درخت بلند هم در جلو مغازه هست. در طرف راست مغازه يك دکان میوه فروشی و در طرف چپ آن يك كفاشی است. روبروی مغازه، آن طرف خیابان، يك آرایشگاه و يك مسجد است. روی مغازه مطب يك دكتر است، و پشت آن يك پمپ بنزین. در عقب مغازه يك میز كوچك دیده می شود، و يك صندلی هم پشت میز است. خیابان کارگر همیشه شلوغ است. فقط صبح زود ممکن است نسبتاً خلوت باشد. در این خیابان همه جور مغازه هست: کتاب فروشی، عكاسی، خیاطی، نجاری، لباس فروشی، جواهر فروشی، داروخانه، و جز آن. در مغازهٔ آقای احمدی تقریباً همه نوع سبزی دیده می شود: جعفری، نعناع، تره، اسفناج، تربچه، سیر، کدو، بادنجان، کلم وغیره. این مغازه مشتریهای فراوان دارد.

56- پدر زن حمید چیزی دارند؟

- (A) کتاب فروشی
- (B) آرایشگاه
- (C) مغازهٔ سبزی فروشی
- (D) بیش از یکی از موارد فوق
- (E) هیچ يك از موارد فوق

57- مغازهٔ پدرزن حمید کجا است؟

- (A) خیابان علی شریعتی
- (B) خیابان گاندهی
- (C) خیابان انقلاب
- (D) بیش از یکی از موارد فوق
- (E) هیچ يك از موارد فوق

58- مطب دكتر کجا است؟

- (A) زیر مغازه
- (B) طرف سمت مغازه
- (C) طرف چپ مغازه
- (D) بیش از یکی از موارد فوق
- (E) هیچ يك از موارد فوق

59- در طرف راست مغازه پدرزن حمید کدام دکان است؟

- (A) دکان سبزی فروشی
- (B) دکان خوردبار فروشی
- (C) دکان میوه فروشی
- (D) بیش از یکی از موارد فوق
- (E) هیچ يك از موارد فوق

60- در طرف چپ مغازه پدرزن حمید کدام دکان است؟

- (A) كفاشی
- (B) عكاسی
- (C) نجاری
- (D) بیش از یکی از موارد فوق
- (E) هیچ يك از موارد فوق

اقتباس-۷

”حدود هزار سال پیش، در یکی از شهرهای ایران پسری به دنیا آمد. مادرش نام او را حسین گذاشت. حسین پنج سالگی شروع به درس خواندن کرد. او با علاقه بسیار درس خواند و به سرعت پیشرفت کرد. کتاب را پیش هر چیز دوست می داشت و به تدریج برای خود کتابخانه کوچکی درست کرد. هر جا کتاب تازه ای می دید، می خرید. آن را با دقت می خواند و در کتابخانه اش نگاه می داشت. حسین در هیجده سالگی پزشک ماهر و مشهوری شد. در این موقع به او (ابو علی سینا) می گفتند. ابو علی سینا بسیار مهربان بود و بیمارهای محتاج را به رایگان معالجه می کرد. ابو علی سینا نتیجه تجربه ها و مطالعه های خود را در کتابهای بسیاری نوشته است. کتابهای این دانشمند ایرانی را به زبانهای گوناگون ترجمه کرده اند. هنوز هم در دانشگاه های بزرگ جهان، کتابهای این دانشمند بزرگ را مطالعه می کند. ابن سینا طبیب و دانشمند بزرگ ایران، در پنجاه و هشت سالگی در گذشت. یکی از کتابهای معروف ابن سینا (قانون) است که آن را در علم طب نوشته است. آرامگاه او در شهر همدان است.

61. وقتی که ابو علی سینا در گذشت چند سال داشت؟

- (A) پنجاه و هفت
- (B) پنجاه و شش
- (C) پنجاه

(D) بیش از یکی از موارد فوق

(E) هیچ يك از موارد فوق

62. آرامگاه ابو علی سینا است.

- (A) اصفهان
- (B) تبریز
- (C) قزوین
- (D) بیش از یکی از موارد فوق
- (E) هیچ يك از موارد فوق

63. ابو علی سینا در کدام کشور متولد شد؟

- (A) افغانستان
- (B) عراق
- (C) قزاقستان
- (D) بیش از یکی از موارد فوق
- (E) هیچ يك از موارد فوق

64. ابو علی سینا در چه سنی پزشک معروفی بود؟

- (A) هیجده سال
- (B) نوزده سال
- (C) بست و يك سال
- (D) بیش از یکی از موارد فوق
- (E) هیچ يك از موارد فوق

65. نام ابو علی سینا چه بوده؟

- (A) علی
- (B) حسن
- (C) صادق
- (D) بیش از یکی از موارد فوق
- (E) هیچ يك از موارد فوق

66. علامت بحر رمل چیست؟

- (A) فاعلاتن ، فاعلاتن ، فاعلاتن
- (B) فعلن ، فاعلون فاعلون فاعلون
- (C) فاعلن ، فاعلن فاعلن فاعلن
- (D) بیش از یکی از موارد فوق
- (E) هیچ يك از موارد فوق

69. در ترکیب "آسمانِ آبی" چیست؟

- (A) اسم
- (B) صفت
- (C) ضمیر
- (D) بیش از یکی از موارد فوق
- (E) هیچ يك از موارد فوق

67. نکته دان ، نکته سنج و نکته شناس

پاك دل پاك ذات و پاك صفات
در بیت بالا کدام صنعت است؟

- (A) تنسین الصفات
- (B) استعاره
- (C) استخدام
- (D) بیش از یکی از موارد فوق
- (E) هیچ يك از موارد فوق

70. کدام دسته از کلمات همه جمع هستند؟

- (A) کتاب‌ها - قلم‌ها - صداها
- (B) مادر - درخت‌ها - کتاب‌ها
- (C) میزها - زبان - خانه‌ها
- (D) بیش از یکی از موارد فوق
- (E) هیچ يك از موارد فوق

68. " دیده بود " چه نوع فعل است

- (A) ماضی مطلق
- (B) ماضی قریب
- (C) ماضی بعید
- (D) بیش از یکی از موارد فوق
- (E) هیچ يك از موارد فوق

71. مفعول را تشخیص دهید :

- (A) نوشته
- (B) نوشت
- (C) می نویسم
- (D) بیش از یکی از موارد فوق
- (E) هیچ يك از موارد فوق

72. در ذیل صفت کدام است :

(A) شیرین

(B) تلخ

(C) خوردن

(D) بیش از یکی از موارد فوق

(E) هیچ يك از موارد فوق

75. کدام فعل ماضی مطلق است؟

(A) او می رود

(B) او رفت

(C) او خواهد رفت

(D) بیش از یکی از موارد فوق

(E) هیچ يك از موارد فوق

73. کدام املا صحیح است :

(A) انکبوت

(B) انکبوط

(C) عنکبوت

(D) بیش از یکی از موارد فوق

(E) هیچ يك از موارد فوق

آن کدام است؟

(A) پ - چ - ژ - گ

(B) ص - ض - ط - ظ

(C) ق - ک - ل - م

(D) بیش از یکی از موارد فوق

(E) هیچ يك از موارد فوق

76. چهار حرف مختص زبان فارسی است ،

74. در ذیل کدام (مصدر منفی) است؟

(A) ناتمام

(B) نرفتن

(C) نخوردن

(D) بیش از یکی از موارد فوق

(E) هیچ يك از موارد فوق

77. علامت جمع در فارسی — است .

(A) ها - آن

(B) از - در

(C) بر - به

(D) بیش از یکی از موارد فوق

(E) هیچ يك از موارد فوق

81- افروختن و سوختن و جامه دریدن

پروانه زمن ، شمع زمن ، گل زمن آموخت

بیت بالا کدام صنعت دارد؟

(A) ایهام

(B) لف و نشر غیر مرتب

(C) مبالغه

(D) بیش از یکی از موارد فوق

(E) هیچ يك از موارد فوق

82- رباعی چند مصراع دارد؟

(A) دو

(B) چهار

(C) شیش

(D) بیش از یکی از موارد فوق

(E) هیچ يك از موارد فوق

83- کدام از زیر اولین شاعر فارسی است

که بطور کلی تصوف را در شعر آورده؟

(A) شیخ عطار

(B) مولانا رومی

(C) سنایی

(D) بیش از یکی از موارد فوق

(E) هیچ يك از موارد فوق

78- تصغیر کتاب چیست؟

(A) کتابها

(B) کتابچه

(C) کتب

(D) بیش از یکی از موارد فوق

(E) هیچ يك از موارد فوق

79- مترادف کلمه 'خوب' چیست؟

(A) بد

(B) زشت

(C) نیک

(D) بیش از یکی از موارد فوق

(E) هیچ يك از موارد فوق

80- پایۀ تخت ایران است -

(A) اصفهان

(B) تهران

(C) کرمان

(D) بیش از یکی از موارد فوق

(E) هیچ يك از موارد فوق

84- "گلستان" مشتمل بر چند ابواب است؟

(A) هشت

(B) هفت

(C) نه

(D) بیش از یکی از موارد فوق

(E) هیچ يك از موارد فوق

87- ملیت سعدی چیست؟

(A) عراقی

(B) ایرانی

(C) شامی

(D) بیش از یکی از موارد فوق

(E) هیچ يك از موارد فوق

85- قصیده "ایوان مداین" از کیست؟

(A) خاقانی

(B) منوچهری

(C) رومی

(D) بیش از یکی از موارد فوق

(E) هیچ يك از موارد فوق

88- "سعدیه" چیست؟

(A) آرامگاه سعدی

(B) محبوبه سعدی

(C) اسم شاعره معروف

(D) بیش از یکی از موارد فوق

(E) هیچ يك از موارد فوق

86- اسم مادر علمی سعدی چیست؟

(A) مدرسه نظامیه بغداد

(B) جامع ازهر

(C) مدرسه انطاکیه

(D) بیش از یکی از موارد فوق

(E) هیچ يك از موارد فوق

89- کدام يك از زیل اجزای ترکیبی قصیده

نیست؟

(A) تشیب

(B) گریز

(C) حسن تعلیل

(D) بیش از یکی از موارد فوق

(E) هیچ يك از موارد فوق

90- رستم و سهراب باهم چه نسبتی داشتند؟

- (A) پدر و پسر
(B) برادر همدیگر
(C) استاد و شاگرد
(D) بیش از یکی از موارد فوق
(E) هیچ يك از موارد فوق

93- امیر خسرو در — متولد شد.

- (A) دهلی
(B) پتیالی
(C) پتیالا
(D) بیش از یکی از موارد فوق
(E) هیچ يك از موارد فوق

91- عمر خیام برای — معروف است.

- (A) قصیده
(B) غزل
(C) رباعی
(D) بیش از یکی از موارد فوق
(E) هیچ يك از موارد فوق

94- اثر مولانا روم است -

- (A) منطق الطیر
(B) حدیقة الحقیقت
(C) مخزن الاسرار
(D) بیش از یکی از موارد فوق
(E) هیچ يك از موارد فوق

92- رودکی کجا متولد شد؟

95- آرامگاه ابوعلی سینا کجا است؟

- (A) رودک
(B) رودبار
(C) رشت
(D) بیش از یکی از موارد فوق
(E) هیچ يك از موارد فوق
- (A) همدان
(B) کاشان
(C) اصفهان
(D) بیش از یکی از موارد فوق
(E) هیچ يك از موارد فوق

96. 'اسرار خودی' سروده کیست؟

(A) امیر خسرو دهلوی

(B) میرزا غالب دهلوی

(C) میرزا بیدل عظیم آبادی

(D) بیش از یکی از موارد فوق

(E) هیچ يك از موارد فوق

99. حکیم قائلی در کدام شهر ایران متولد شد؟

(A) اصفهان

(B) تبریز

(C) مشهد

(D) بیش از یکی از موارد فوق

(E) هیچ يك از موارد فوق

97. سال درگذشت امیر خسرو چیست؟

(A) ۱۱۲۵ هجری

(B) ۱۲۲۵ هجری

(C) ۱۳۲۵ هجری

(D) بیش از یکی از موارد فوق

(E) هیچ يك از موارد فوق

100. "حمد بی حد مر خدای پاك را"

سروده — است.

(A) شیخ فریدالدین عطار

(B) امیر خسرو

(C) شیخ سعدی

(D) بیش از یکی از موارد فوق

(E) هیچ يك از موارد فوق

98. قابوس نامه چند باب دارد؟

(A) بیست و چهار

(B) سی و چهار

(C) چهل و چهار

(D) بیش از یکی از موارد فوق

(E) هیچ يك از موارد فوق

101. "آفرین نامه" منسوب به کدام شاعر است؟

(A) محمد بن وصیف

(B) ابوشکور بلخی

(C) فیروز مشرقی

(D) بیش از یکی از موارد فوق

(E) هیچ يك از موارد فوق

105. سال وفات منوچهری چیست؟

- (A) ۴۵۵ هجری
(B) ۴۶۶ هجری
(C) ۵۰۰ هجری
(D) بیش از یکی از موارد فوق
(E) هیچ يك از موارد فوق

106. "نهایتہ الڪمال" چیست؟

- (A) دیوان امیر خسرو
(B) دیوان حسن سنجری
(C) دیوان کمال اسمعیل اصفهانی
(D) بیش از یکی از موارد فوق
(E) هیچ يك از موارد فوق

107. تعداد ادبیات مثنوی مولانا جلال الدین

رومی _____ است.

- (A) ده هزار
(B) بست و نه هزار
(C) بست و يك هزار
(D) بیش از یکی از موارد فوق
(E) هیچ يك از موارد فوق

102. "پدر شعر فارسی" یا "آدم الشعراء" لقب

کدام شاعر است.

- (A) رودکی
(B) فردوسی
(C) سعدی
(D) بیش از یکی از موارد فوق
(E) هیچ يك از موارد فوق

103. تذکره "سفینه خوشگو" نوشته؟

- (A) لکھشمی نرائن شفیق
(B) آزاد بلگرامی
(C) بندرا بن داس خوشگو
(D) بیش از یکی از موارد فوق
(E) هیچ يك از موارد فوق

104. جائے تولد امیر خسرو چیست؟

- (A) پٹیالہ
(B) پاٹلی پتر
(C) پٹیالی
(D) بیش از یکی از موارد فوق
(E) هیچ يك از موارد فوق

108. "مثنوی معنوی مولوی" چند مجله است؟

(A) شش

(B) چهار

(C) سه

(D) بیش از یکی از موارد فوق

(E) هیچ يك از موارد فوق

111. نام پدر فیضی چیست؟

(A) شیخ اله داد

(B) شیخ مبارك

(C) شیخ عبدالحق

(D) بیش از یکی از موارد فوق

(E) هیچ يك از موارد فوق

109. "آیین اکبری" اثر کیست؟

(A) ابوالفضل

(B) چندر بهان برهمن

(C) عبدالقادر بدایونی

(D) بیش از یکی از موارد فوق

(E) هیچ يك از موارد فوق

112. جمال زاده معروف است برای

(A) درام

(B) فیلم

(C) تیاتر

(D) بیش از یکی از موارد فوق

(E) هیچ يك از موارد فوق

110. ابوالفضل وزیر ——— بود.

(A) بابر

(B) همایون

(C) اکبر

(D) بیش از یکی از موارد فوق

(E) هیچ يك از موارد فوق

113. اسم نخستین مجموعه داستان کوتاه

جمالزاده چیست؟

(A) یکی بود یکی نبود

(B) دریای گوهر

(C) زادالمسافرین

(D) بیش از یکی از موارد فوق

(E) هیچ يك از موارد فوق

118. شاعر منظومه "میلاد آدم" کیست؟

- (A) اقبال
- (B) رومی
- (C) سرمه
- (D) بیش از یکی از موارد فوق
- (E) هیچ يك از موارد فوق

119. "شعر العجم" اثر معروف — است.

- (A) غالب
- (B) شبلی
- (C) عطار
- (D) بیش از یکی از موارد فوق
- (E) هیچ يك از موارد فوق

120. "فلسفه خودی" محور شعر است؟

- (A) بیدل
- (B) رومی
- (C) اقبال
- (D) بیش از یکی از موارد فوق
- (E) هیچ يك از موارد فوق

114. فارسی بین تابه بینی نقش های رنگ رنگ

بگذر این مجموعه اردو که بی رنگ من است
بیت بالا مال کدام شاعر است؟

- (A) غالب
- (B) اقبال
- (C) بیدل
- (D) بیش از یکی از موارد فوق
- (E) هیچ يك از موارد فوق

115. بنیانگزار شعر سپید گفته می شوند؟

- (A) نیما یوشیج
- (B) احمد شاملو
- (C) محمد حسین شهریار
- (D) بیش از یکی از موارد فوق
- (E) هیچ يك از موارد فوق

116. دستنویس نوشت؟

- (A) غالب
- (B) اقبال
- (C) خسرو
- (D) بیش از یکی از موارد فوق
- (E) هیچ يك از موارد فوق

117. آرامگاه غالب کجا واقع است؟

- (A) دهلی
- (B) آگره
- (C) بنارس
- (D) بیش از یکی از موارد فوق
- (E) هیچ يك از موارد فوق

SPACE FOR ROUGH WORK / रफ़ कार्य के लिए स्थान

SPACE FOR ROUGH WORK / रफ़ कार्य के लिए स्थान

SPACE FOR ROUGH WORK / रफ़ कार्य के लिए स्थान

SPACE FOR ROUGH WORK / रफ़ कार्य के लिए स्थान

उम्मीदवार का अनुक्रमांक

--	--	--	--	--	--

प्रश्न-पुस्तिका

सामान्य अध्ययन एवं परिशियन

पत्र—3

समय : 2 घण्टे

पूर्णांक : 120

प्रश्नों के उत्तर देने से पहले नीचे लिखे अनुदेशों को ध्यान से पढ़ लें।

महत्त्वपूर्ण अनुदेश

1. यह प्रश्न-पुस्तिका दो भागों में विभाजित है—भाग-I एवं भाग-II। भाग-I में सामान्य अध्ययन के प्रश्न हैं तथा भाग-II में परिशियन के प्रश्न हैं।
2. भाग-I में प्रश्न संख्या 1 से 40 तक (प्रश्न और उनके उत्तर अंग्रेजी एवं हिन्दी में मुद्रित हैं) तथा भाग-II में प्रश्न संख्या 41 से 120 तक हैं।
3. भाग-I एवं भाग-II के प्रश्नों का उत्तर दें।
4. सभी प्रश्नों का अंक समान है।
5. परीक्षा आरम्भ होते ही आप अपनी प्रश्न-पुस्तिका की जाँच कर देख लें कि इसके ऊपर दायीं ओर प्रश्न-पुस्तिका की शृंखला मुद्रित है। कृपया जाँच लें कि पुस्तिका में रफ़ कार्य हेतु चार पृष्ठों (पृष्ठ सं० 28 से 31) सहित पूरे 32 मुद्रित पृष्ठ हैं और कोई प्रश्न या पृष्ठ बिना छपा हुआ या फटा हुआ या दोबारा आया हुआ तो नहीं है। पुस्तिका में किसी प्रकार की त्रुटि पाने पर तत्काल इसके बदले इसी शृंखला की दूसरी सही पुस्तिका ले लें।
6. इस पृष्ठ के ऊपर निर्धारित स्थान में अपना अनुक्रमांक अवश्य लिखें। प्रश्न-पुस्तिका पर और कुछ न लिखें।
7. प्रश्नों के उत्तर देने के लिए आपको वीक्षक द्वारा अलग से उत्तर पत्रक दिया जायेगा। अपने उत्तर पत्रक के पृष्ठ-1 पर निर्धारित स्थान में अपना नाम, अनुक्रमांक, प्रश्न-पुस्तिका शृंखला तथा अन्य विवरण अवश्य लिखें अन्यथा आपका उत्तर पत्रक जाँचा नहीं जायेगा।
8. उत्तर पत्रक के पृष्ठ-2 पर निर्धारित स्थान में अपने अनुक्रमांक तथा प्रश्न-पुस्तिका की शृंखला A, B, C या D जैसा इस प्रश्न-पुस्तिका के आवरण पृष्ठ के ऊपर दायीं ओर अंकित है, से सम्बन्धित वृत्त को काली/नीली स्याही के बॉल-पॉइन्ट पेन से अवश्य कूटबद्ध करें। उत्तर पत्रक पर प्रश्न-पुस्तिका शृंखला अंकित नहीं करने अथवा गलत शृंखला अंकित करने पर उत्तर पत्रक का सही मूल्यांकन नहीं होगा।
9. प्रत्येक प्रश्न के पाँच उत्तर—(A), (B), (C), (D) और (E) क्रम पर दिये गये हैं। उनमें से आप सबसे सही केवल एक उत्तर को चुनें और अपने उत्तर पत्रक पर अंकित करें। आपका कुल प्राप्तांक आपके द्वारा उत्तर पत्रक में अंकित सही उत्तरों पर निर्भर करेगा।
10. उत्तर पत्रक में प्रत्येक प्रश्न संख्या के सामने पाँच वृत्त इस प्रकार बने हुए हैं—(A), (B), (C), (D) और (E)। प्रश्नों के उत्तर देने के लिए आपको अपनी पसन्द के केवल एक वृत्त को काली/नीली स्याही के बॉल-पॉइन्ट पेन से चिह्नित करना है। प्रत्येक प्रश्न के लिए केवल एक उत्तर को चुनें और उसे अपने उत्तर पत्रक में चिह्नित करें। आप उत्तर पत्रक में यदि एक प्रश्न के लिए एक से अधिक वृत्त में निशान लगाते हैं, तो आपका उत्तर गलत माना जायेगा। उत्तर पत्रक में उत्तर को चिह्नित करने के लिए केवल काली/नीली स्याही के बॉल-पॉइन्ट पेन का ही प्रयोग करें। किसी भी प्रकार का काट-कूट अथवा परिवर्तन मान्य नहीं है।
11. उम्मीदवार द्वारा प्रत्येक प्रश्न के गलत उत्तर के लिए प्रश्न हेतु नियत किये गये अंकों का एक-चौथाई अंक दण्ड के रूप में काटा जायेगा।
12. प्रश्न-पुस्तिका से कोई पन्ना फाड़ना या अलग करना मना है। प्रश्न-पुस्तिका और उत्तर पत्रक को परीक्षा अवधि में परीक्षा भवन से बाहर कदापि न ले जायें। परीक्षा के समापन पर उत्तर पत्रक वीक्षक को अवश्य सौंप दें। उसके बाद आपको अपनी प्रश्न-पुस्तिका अपने साथ ले जाने की अनुमति है।
13. ऊपर के अनुदेशों में से किसी एक का भी पालन नहीं करने पर आप पर आयोग के विवेकानुसार कार्रवाई की जा सकती है अथवा आपको दण्ड दिया जा सकता है।
14. अभ्यर्थी उत्तर पत्रक को अपनी उपस्थिति में Self Adhesive LDPE Bag में पूरी तरह से पैक/सील करवाने के उपरांत ही परीक्षाकक्ष को छोड़ें।

Note : English version of the instructions is printed on the First Page of this Booklet.

